

**การพัฒนาแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนถาวรานุกุล จังหวัดสมุทรสงคราม ***

**The Development of English Communicative Listening Exercises for Matthayom Two
Students of Thawaranukul School, Samutsongkhram Province**

ฤทัยรัตน์ ปานจรินทร์**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่พัฒนาขึ้น 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการฟัง และ 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีผลต่อกิจกรรมและแบบฝึกทักษะการฟังที่สร้างขึ้น

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนถาวรานุกุล อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรสงคราม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 5 แผน 2) แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จำนวน 5 บท 3) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารก่อนและหลังเรียน 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนต่อแบบฝึกทักษะการฟังเพื่อการสื่อสาร ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการฟังเพื่อการสื่อสารมีค่าเท่ากับ 85.53 ซึ่งมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับดี 2) ความสามารถด้านทักษะการฟังเพื่อการสื่อสารของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการฟังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับดีต่อกิจกรรมการฟังและ แบบฝึกเสริมทักษะการฟังเพื่อการสื่อสาร

Abstract

The purposes of this research were 1) to construct and test the efficiency of English communicative listening exercises for Matthayom two students of Thawaranukul School, Samutsongkhram Province, 2) to compare students' English listening ability before and after using the communicative English listening exercises and 3) to study students' opinions toward the exercises.

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของสารนิพนธ์ระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนถาวรานุกุล จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บำรุง ไตรรัตน์ เป็นที่ปรึกษาสารนิพนธ์

** นักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร E-Mail Address: ruthairat_meaw50@hotmail.com.

The research instruments used for the study are 1) five English communicative listening exercises 2) five English lesson plans 3) an English listening achievement test, used as a pretest and a posttest and 4) a questionnaire surveying students' opinions on the English listening exercises. The findings of the study are 1) the percentages of 85.53, resulting from the test performance after the work participation in the five of English communicative listening exercises was higher than the hypothetical criterion. 2) the students' achievement scores resulting from the test performance after the work participation in the five of English communicative listening exercises were significantly higher than those tested prior to the work participation at the level of 0.05 on the t-test scale. 3) the students' positive opinions about the English communicative listening exercises were mostly high.

บทนำ

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่มีความสำคัญต่อคนไทยเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะทางด้านการศึกษาซึ่งจะส่งผลต่อเนื่องไปถึงการประกอบอาชีพ การติดต่อสื่อสารกับนานาชาติ รัตนา มหากุล (2539: 163) ได้กล่าวไว้ว่า บทบาทและความสำคัญของภาษาอังกฤษนี้เป็นแรงผลักดันให้คนเราต้องเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดและเทคโนโลยีต่างๆ กับชาวต่างชาติตลอดจนทำความเข้าใจในขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวต่างชาติด้วย และในปัจจุบันนี้การศึกษาภาษาอังกฤษในประเทศไทยนั้น ก็เป็นแนวการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communicative approach) ซึ่งเป็นแนวการสอนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า “ภาษา คือ ระบบที่ใช้ในการสื่อสารหรือสื่อความหมาย” และมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์และสภาพสังคม

การเรียนการสอนจะเน้นการใช้ภาษา (Language use) มากกว่าการเรียนรู้วิธีการใช้ภาษา (Language usage) เน้นให้ผู้เรียนสามารถนำหน้าที่ทางภาษา (Language functions) ไปใช้ในการสื่อสารความหมายในบริบทการสื่อสารแบบต่างๆ (Context of communication) ได้มีการจัดกิจกรรมการสื่อสารแบบต่างๆ ในชั้นเรียนเพื่อให้นักเรียนสื่อความคิด ความรู้สึก อารมณ์ ตลอดจนแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อที่เป็นภาษาอังกฤษได้ (บำรุง ไตรรัตน์ 2543: 162)

แนวคิดในการสอนแนวสื่อสารไม่ใช่เป็นสิ่งใหม่สำหรับการเรียนการสอนภาษาในปัจจุบัน เนื่องจากการได้มีการประยุกต์ใช้และค้นคว้าวิจัยกับการสอนภาษาในทุกทักษะ จึงจัดว่าเป็นแนวการสอนที่ได้มีการนำมาใช้ในชั้นเรียนเป็นเวลานานพอสมควร แต่การจะนำแนวการสอนนี้ไปปฏิบัติให้ได้ผลตามแนวทางของทฤษฎีผู้สอนควรศึกษาให้เข้าใจถึงแนวทางของทฤษฎีอย่างแท้จริงจึงจะได้ผลสมบูรณ์แบบ และสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนได้ (สุพานี วรรณการ 2543: 186)

สมิตรา อังวัฒนากุล (2535 ก: 106) กล่าวว่า วิธีสอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารนี้มีพื้นฐานมาจากแนวคิดที่ว่า ภาษา คือ เครื่องมือในการสื่อสารและเป้าหมายของการสอนภาษา คือ พัฒนาผู้เรียนให้มี

ความสามารถในการสื่อสาร กุลยา เบญจกาญจน์ (2530: 22) กล่าวว่า การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร นั้น คือ การที่นักเรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาในชั้นเรียนมากกว่าการสอนกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ ซึ่งครูผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางภาษาโดยใช้สถานการณ์ต่างๆ เข้าช่วย ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความสามารถในการสื่อความหมายให้เข้าใจ เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับในสังคม โดยไม่ยึดความถูกต้องตามหลักไวยากรณ์เพียงอย่างเดียว

การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา เป็นการศึกษาหลังระดับประถมศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจ และความถนัด เพื่อให้บุคคลเข้าใจและรู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม ซึ่งในปัจจุบันเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร วิทยาการต่างๆ นั้นมีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงต่อคนไทยที่ต้องมีหน้าที่รับทราบข้อมูลข่าวสาร ซึ่งจะส่งผลดีทำให้คนไทยทันต่อเหตุการณ์ ทั้งนี้ในปัจจุบันข้อมูลข่าวสารส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษ หากคนไทยส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ จะมีส่วนช่วยพัฒนาและฟื้นฟูสภาพเศรษฐกิจในโอกาสต่อไป

ปัจจุบันการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 2 จึงนับได้ว่าระบบการศึกษาไทยต้องการพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษของคนไทย ให้อยู่ในระดับที่สามารถใช้และเข้าใจสารสนเทศที่เป็นภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี เพื่อช่วยให้ประเทศไทยติดต่อกับประชาคมโลกด้วยความเข้าใจในสังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์ (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ 2539: 1)

จากคำกล่าวที่ได้กล่าวมา จึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่จะต้องมีการพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเหตุการณ์และนโยบายของรัฐ โดยสอนภาษาอังกฤษให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสูงสุด แต่มีการวิจัยหลายต่อหลายเรื่องพบปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูภาษาอังกฤษโดยเฉพาะเรื่องทักษะการฟัง นอกจากนี้ กฤษฎี ชื่นชมน้อย (2538: 123) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของการสอนการฟังภาษาอังกฤษของครูในโรงเรียนคาทอลิก ในระดับมัธยมศึกษา สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ พบว่าครูส่วนใหญ่ไม่ได้เน้นทักษะการฟัง หรือให้เวลากับการสอนทักษะการฟังน้อยกว่าทักษะอื่น และการจัดการเรียนการสอนนั้นยังคงนิยมสอนภาษาอังกฤษด้วยการแปลเป็นไทย แม้กระทั่งการทดสอบภาษาอังกฤษจะมีการทดสอบเรื่องการฟังน้อยที่สุด เมื่อเทียบกับทักษะอื่นๆ ซึ่งโดยยังขาดนักภาษาศาสตร์หลายท่าน ริเวอร์สและเทมเพอร์เลย์ (Rivers and Temperley 1978: 23) กล่าวว่า ในชีวิตประจำวัน การฟัง และการพูดมีความสำคัญต่อการสื่อสารถึงร้อยละ 45 และ 30 ตามลำดับ

เยนัส (Yanus 1985: 46) มีความเห็นว่าทักษะการฟังเป็นทักษะที่สำคัญ เพราะเป็นทักษะที่สัมพันธ์กับการพูดและเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเกือบทั้งหมด เช่น ในชั้นเรียนนักเรียนจะได้ฟังคำแนะนำจากครู ฟังคำอธิบาย คำบรรยาย ฯลฯ และเมื่ออยู่นอกชั้นเรียนนักเรียนจะได้ฟังสิ่งอื่นที่นอกเหนือจากการสอน เช่น ฟังข่าว ฟังเพลง ฟังคำปราศรัย ชมภาพยนตร์และละคร เป็นต้น ยุดา รักไทย (2542: 1) กล่าวว่า ทักษะการฟังมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการของมนุษย์ แต่คนไทยส่วนใหญ่มักจะมองข้ามความสำคัญของการฟังไป ดังจะเห็นได้จากการเรียนการสอนพื้นฐานในการสื่อสารอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็น

การอ่าน การเขียน การพูด หลายคนอาจคิดว่าการฟังเป็นเรื่องง่าย ซึ่งเป็นความเข้าใจผิดอย่างยิ่ง เพราะที่จริงแล้วการฟังหมายถึงการให้ความสนใจคำพูดอย่างเต็มที่จนเกิดความเข้าใจ

จากข้อความที่กล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าทักษะฟังเป็นทักษะที่สำคัญและเป็นทักษะแรกในการเรียนภาษา เป็นทักษะพื้นฐานอันสำคัญในการรองรับการเรียนรู้ภาษา นอกจากนี้ทักษะฟังยังเป็นทักษะที่สามารถจะทำให้การสื่อสารประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวได้ เนื่องจากปัญหาของความเข้าใจหรือไม่เข้าใจของผู้สื่อสารหรือผู้รับสาร จากผลการวิจัยของแรนคิน (Rankin 1982: 523) พบว่ามีการใช้ทักษะฟังมากในชีวิตประจำวัน ดังนั้นทักษะฟังจึงควรได้รับการพัฒนาเป็นอันดับแรก

เนชั่น (Nation 1985: 17-19) มีความคิดเห็นสอดคล้องกับ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2535 ข: 159) ว่า “ทักษะฟังเป็นทักษะแรกที่ต้องสอน เพราะผู้พูดต้องฟังให้เข้าใจเสียก่อน จึงจะสามารถพูดได้ตอบ อ่าน หรือ เขียนได้ และ ทักษะฟังยังเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้ทักษะอื่นๆ ซึ่งในการเรียนการสอนนักเรียนควรได้รับการฝึกฝนทักษะฟังอย่างเพียงพอและจริงจัง” ทิพย์วัลย์ ตูลยะสุข (2535: 32) กล่าวว่าทักษะการฟังเป็นทักษะประการแรกที่ต้องพิจารณาก่อนการพูดและการอ่านออกเสียงอย่างถูกต้อง เพราะก่อนที่จะพูดภาษาใดได้เราจะต้องฟังคำพูดในภาษานั้นให้เข้าใจก่อน ทักษะการฟังเป็นทักษะทางด้านการรับ (Receptive Skill) ผู้ฟังรับฟังข้อมูลแล้วนำไปตีความหมายหรือวิเคราะห์สิ่งที่ได้ยินและใช้แหล่งข้อมูลที่มีอยู่เดิมกับแหล่งข้อมูลใหม่มาประกอบ เพื่อทำความเข้าใจกับสิ่งที่ได้ฟังอย่างถูกต้อง เพราะถ้าฟังไม่เข้าใจหรือเข้าใจคนละเรื่องก็จะทำให้การสื่อสารนั้นล้มเหลว การฟังที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยการฝึกฝนเช่นเดียวกับการพูด ผู้ฟังที่ดีต้องปรับปรุงการฟังอยู่เสมอ พินทิพย์ ทวยเจริญ (2534: 55) และวรวรรณ เปลี่ยนบุญเลิศ (2536: 7) กล่าวว่า การฟังอาจพัฒนาขึ้นได้ถ้าได้รับการฝึกฝนที่ดี ผู้ที่ได้รับการฝึกฝนที่ดีจะมีทักษะ การฟังสูงกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการฝึกฝน เพราะบุคคลแต่ละคนจะมีสมรรถภาพทางการฟังต่างกัน การฟังเรื่องราวทุกเรื่องผู้ฟังต้องอาศัยสมาธิทางการฟังอย่างต่อเนื่องเพื่อจะเข้าใจเรื่องอย่างครบถ้วน ลิตเต้ลูด (Littlewood 1990: 212) กล่าวว่า ความสามารถที่จะเข้าใจสิ่งที่ฟังได้ถูกต้องอาจต้องฝึกเป็นระยะเวลานาน การฟังมิใช่เป็นแต่เพียงทักษะที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษาเท่านั้น ความสามารถในการฟังยังมีความสัมพันธ์อย่างมากกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้ที่มีความสามารถในการฟังสูงมักมีแนวโน้มที่จะมีเชาว์ปัญญาสูงกว่าผู้ที่มีความสามารถในการฟังต่ำ ถึงแม้ว่าทักษะการฟังจะมีความสำคัญดังกล่าวแล้วก็ตาม แต่ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้น ศิริพร ฉันทานนท์ (2533: 9) กล่าวว่า “ครูและนักเรียนส่วนมาก มีความรู้สึกว่าการฟังเป็นเรื่องยาก และมีอุปสรรคหลายประการ จึงทำให้ครูรู้สึกท้อใจและละเลยการให้นักเรียนได้ฝึกทักษะฟังอย่างเพียงพอ” บราวน์ และกิลเลียน (Brown and Gillian 1987: 11-15) กล่าวถึงทักษะการฟังว่า เป็นทักษะที่ไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควรในการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่อดีต ซึ่งสอดคล้องกับ คาลิโวดา (Kalivoda 1980: 2) ยืนยันว่าทักษะฟังเป็นทักษะที่ได้รับความสนใจน้อยที่สุดในบรรดาทักษะทั้งสี่ของภาษา จนกระทั่งเป็นทักษะที่ถูกละเลย

จากปัญหาด้านการฟังของนักเรียนดังกล่าวมานี้ เป็นปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถบรรลุจุดประสงค์ตามหลักสูตรอาจเกิดจากสาเหตุหลายประการดังนี้

1. ขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนและ สื่อการสอนไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สุภาวดี นวมทอง 2539, บุษกร ชมชื่น 2540 และเนตรนภา ฤทธิจันดี 2541 พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ได้ศึกษาถึงปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในส่วนของโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน

2. ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนโดยให้ท่องจำและแปล ครูใช้สื่อการสอนน้อยมากเพราะจำนวนของสื่อมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของครู นอกจากนี้ยังพบว่าครูใช้สื่อที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายเพราะคิดว่าเนื้อหาภาษาอังกฤษยาก การเรียนการสอนจึงไม่ประสบความสำเร็จ

3. นักเรียนขาดความสนใจและแรงจูงใจในการเรียน ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ครูจัดให้ เพราะการสอนในแนวเดิมนั้น ครูจะเป็นผู้ที่มีบทบาทมากที่สุด ส่งผลให้ผู้เรียนขาดการเรียนรู้อย่างมีความคิดสร้างสรรค์ ผู้เรียนจึงไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ที่แท้จริงของการเรียนภาษาอังกฤษ

สำหรับปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษด้านการฟังโดยเฉพาะนั้น คณิงิจ อาจนรงค์ (2533: 3) กล่าวว่าอาจเป็นผลมาจากการฝึกไม่เพียงพอ ส่วนธีรนนท์ นภาวิวัฒนากุล (2530: 1) กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้การสอนฟังภาษาอังกฤษไม่ค่อยประสบผลสำเร็จ อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนขาดประสบการณ์ในการสอน อุปกรณ์ การเรียนการสอนไม่เพียงพอ นักเรียนไม่มีโอกาสใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน จุฑารัตน์ เจริญสินธุ์ (2541: 2) และไพรินทร์ พ่วงจันทร์ (2542: 4) กล่าวว่า การใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษนั้นจะทำให้ผู้เรียนมีความสามารถทางด้านการฟังดีขึ้น

อนึ่งผู้วิจัยได้ทำการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนถาวรานุถูลมาเป็นระยะเวลา 5 ปี พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ดีเท่าที่ควร โดยเฉพาะทักษะด้านการฟังจากการสังเกตและการวิเคราะห์ผลการเรียนของผู้เรียน และผู้เรียนไม่สามารถจับใจความจากเรื่องที่ฟังได้ดีเท่าที่ควร และไม่สามารถพูดสื่อสารเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายกับชาวต่างชาติได้ อีกทั้งผู้เรียนยังขาดโอกาสในการใช้ภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติ จึงทำให้ผู้เรียนไม่สามารถฟังได้ดี นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่าจำนวนของสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับมัธยมนั้น มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของครู และในแต่ละภาคการศึกษาพบว่าการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นั้นยังอยู่ในระดับต่ำและยังขาดแคลนสื่อการสอนสำหรับสอนทักษะการฟังที่เหมาะสมกับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ดังนั้นผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาสื่อเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในรูปแบบของแบบฝึกเป็นแบบฝึกที่ใช้สำหรับทักษะการฟังที่ใช้สำหรับนักเรียนกลุ่มใหญ่ โดยผู้สอนต้องการให้นักเรียนรับรู้และเข้าใจพร้อมๆกันในเวลาเดียวกัน มีการกำหนดกิจกรรมและสื่อการสอนให้ครูใช้ประกอบการสอน และยังเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนและเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจต่อวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนให้รักการเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น และส่งผลให้นักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนาสร้างสื่อการเรียนการสอนในรูปแบบแบบฝึก โดยเป็นสื่อในการนำเสนอการส่งเสริมทักษะการฟังภาษาอังกฤษ สำหรับระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน ถาวรานุถูล อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีความมุ่งหวังว่าแบบฝึกจะช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านทักษะการฟังมากขึ้นอันจะเป็นพื้นฐานที่ดีต่อการพัฒนาทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้าน

และการศึกษาภาษาอังกฤษต่อไปในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งจะสามารถสร้างแรงจูงใจ และสามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียน และกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความต้องการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเพื่อให้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้มีความหลากหลายและคุณภาพดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนถาวรานุกูล อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสงคราม ให้ได้ตามเกณฑ์ 75/75 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ 2520: 137-142)
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน ถาวรานุกูล อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสงคราม ก่อนและหลังการฝึกทักษะการฟัง โดยใช้แบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนถาวรานุกูล อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสงคราม ที่มีต่อกิจกรรมและแบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ปัญหาในการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 75/75 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ 2520: 134-142) หรือไม่
2. ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนถาวรานุกูล อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสงคราม หลังจากรับการฝึกการฟัง โดยใช้แบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้าง สูงกว่าความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษก่อนได้รับการฝึกหรือไม่
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนถาวรานุกูล อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสงคราม ที่ได้รับการฝึกมีความคิดเห็นอย่างไรต่อกิจกรรมและแบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

สมมติฐานของการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 75/75 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ 2520: 134-142)
2. ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนถาวรานุกูล อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสงคราม หลังจากรับการฝึกการฟัง สูงกว่าความสามารถก่อนได้รับการฝึกด้วยแบบฝึกทักษะการฟังเพื่อการสื่อสาร
3. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนถาวรานุกูล อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสงคราม ที่มีต่อกิจกรรมและแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษอยู่ในระดับดี

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Pre-experimental Design) ใช้รูปแบบ One-group Pretest Posttest Design (บำรุง ไตรรัตน์ 2534 : 29-31)

กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน โรงเรียนถาวรานุกุล อำเภอมือเืองฯ จังหวัดสมุทรสงคราม ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ที่ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจงมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 15 คน โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบแบบฝึก เพื่อส่งเสริมทักษะการฟังภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนถาวรานุกุล อำเภอมือเืองฯ จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 1 ห้องเรียน
2. แบบฝึกทักษะการฟัง เพื่อส่งเสริมทักษะการฟังภาษาอังกฤษ
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การฟังภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนถาวรานุกุล อำเภอมือเืองฯ จังหวัดสมุทรสงคราม

การสร้าง พัฒนาและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษ

เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะการฟังให้มีรูปแบบตามโครงสร้างภาษาสอดคล้องกับหลักสูตร ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

1.1 วิเคราะห์รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานระดับชั้น ม.2 เพื่อศึกษาเนื้อหาสาระของหลักสูตร ให้ครอบคลุมรูปแบบภาษาและหน้าที่ภาษาของบทเรียนและแบบทดสอบ

1.2 ศึกษารูปแบบ แนวการสร้างแบบฝึก การสร้างข้อสอบ จากเอกสารทางวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คู่มือครู หนังสือเรียนวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1.3 กำหนดตารางขอบข่ายเนื้อหาเพื่อเขียนแผนการสอน

1.4 ศึกษาความสำคัญของทฤษฎีและแนวคิดของชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523 : 119-120) ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกทักษะการฟังมาประกอบการเรียนการสอน โดยคำนึงความต้องการ และความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ มนุษย์แต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านความสามารถสติปัญญา ความต้องการ ความสนใจ ร่างกาย อารมณ์ การนำเอาหลักการความแตกต่างระหว่างบุคคลหรือการศึกษาตามเอกัตภาพ และการศึกษด้วยตนเองซึ่งเป็นวิธีที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียน โดยมีครูคอยแนะนำช่วยเหลือตามความเหมาะสม

1.5 ศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้และแนวคิดที่เกี่ยวกับวิธีสอนโดยการสร้างแบบฝึกทักษะการฟังของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ โดยการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะกับการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการนำหลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาใช้และจัดระบบการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้กับนักเรียน

1.6 การสร้างแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษมีองค์ประกอบต่าง ๆ และรูปแบบของแบบฝึกทักษะการฟังเหมือนกันดังนี้

1.6.1 หัวเรื่อง (Topic)

1.6.2 วัตถุประสงค์ (Objective)

1.6.3 คำชี้แจงในการใช้แบบฝึกทักษะการฟัง (Introduction)

1.6.4 แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ซึ่งลักษณะข้อสอบเป็นแบบเลือกตอบ จับคู่หรือเติมคำสั้น ๆ ลงในข้อความหรือตาราง

1.6.5 เนื้อหาของแบบฝึกทักษะการฟังได้

2. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาแนวการสร้างแบบทดสอบทางภาษาจากหนังสือเทคนิคการสร้างข้อสอบภาษาอังกฤษของอัจฉรา วงศ์โสธร (2529) หนังสือ Classroom Testing ของฮีตัน (Heaton, 1990) และ Language Test Construction and Evaluation ของแอนเดอร์สันและคณะ (Alderson et al., 1995)

2.2 กำหนดจุดประสงค์ทั่วไปและจุดประสงค์เฉพาะของแบบทดสอบให้ครอบคลุมกรอบเนื้อหาที่ได้จากการสำรวจหัวเรื่องทั้งนี้จุดประสงค์ของแบบทดสอบมีความสัมพันธ์กับจุดประสงค์ของบทเรียนจากการสอบถามความต้องการของครูผู้สอนและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2.3 สร้างตารางกำหนดเนื้อหาข้อสอบ (Table of Test Specification) ตามกรอบเนื้อหาของการสร้างแบบฝึกทักษะการฟัง

2.4 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากตารางกำหนดเนื้อหาข้อสอบ 1 ฉบับซึ่งเป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบมี 4 ตัวเลือก จำนวน 80 ข้อ 20 คะแนน โดยใช้เวลาในการทำแบบทดสอบทั้งหมด 90 นาที

2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษจำนวน 3 ท่านตรวจสอบความถูกต้องของภาษาและความสอดคล้องของจุดประสงค์ของการสอบกับข้อสอบที่สร้างขึ้นเพื่อตรวจสอบหาความตรงตามเนื้อหาของข้อสอบ

2.6 นำคะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินแต่ละข้อมาหาค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตรวิธีหาความสอดคล้องของจุดประสงค์กับข้อสอบแต่ละข้อ (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา, 2540 : 17-20)

2.7 แก้ไขปรับปรุงคำถามและตัวเลือกของข้อสอบที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ

2.8 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงแล้วจำนวน 80 ข้อทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนถาวรานุกุล จำนวน 3 คน เพื่อดูความเหมาะสมด้านเวลา ความชัดเจนของคำสั่งและความยากง่ายของภาษา

2.9 ปรับปรุงข้อสอบที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์แล้วนำไปทดลองใช้อีกครั้งกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน

2.10 นำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนน จากนั้นนำข้อสอบมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ CTIA (Classical Test Item Analysis) คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย ระหว่าง 0.20-0.80 ค่าอำนาจจำแนก 0.20 ขึ้นไปจำนวน 60 ข้อ 20 คะแนน ใช้เวลาสอบ 90 นาทีไว้ สำหรับข้อสอบบางข้อที่มีค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกใกล้เคียงกับเกณฑ์ ผู้วิจัยได้ปรับตัวเลือกให้เหมาะสม โดยมีค่า p อยู่ในช่วง 0.27-0.87 และค่า r อยู่ในช่วง 0.23-0.74

2.11 นำแบบทดสอบจำนวน 60 ข้อที่วิเคราะห์แล้วไปใช้ทดสอบทั้งก่อนและหลังเรียนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนถาวรานุกุล เพื่อนำผลไปดำเนินการในขั้นต่อไป

2.12 นำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนนเพื่อคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson, อ้างถึงใน บุญธรรม กิจปรีดาภิสุทธิ์ 2535: 172)

3. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมและแบบฝึก

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามวัดความคิดเห็นตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.1 ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนต่อการใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษโดยอาศัยแนวคิดของ อันเดอร์วูด (Underwood 1993) นูแนน (Nunan 1995)

3.2 สร้างข้อความที่แสดงความคิดเห็นโดยดูจากการวิเคราะห์กรอบเนื้อหาสาระรูปแบบของบทเรียน บรรยากาศกิจกรรมการเรียนการสอนและคุณประโยชน์

3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นตรวจสอบความเหมาะสมของคำถามและรูปแบบของภาษา

3.4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยให้นักเรียนทำแบบสอบถามความคิดเห็น จากนั้นนำข้อความหรือคำถามที่ไม่ชัดเจนมาปรับปรุงแก้ไข

3.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปใช้ เพื่อนำผลจากความคิดเห็นของนักเรียนมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach 1990: 202-204) (พิมพ์ สุวรรณฤทธิ์: 172-173)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียนถาวรานุกุลในการทดลองการจัดการเรียนการสอนนักเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการฟัง

2. กำหนดเวลาทำการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554

3. นำแบบทดสอบวัดความสามารถทางภาษาอังกฤษ (Pre-test) ทดสอบกับนักเรียน คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554

4. ดำเนินการทดลองกับนักเรียนชั้นม.2 โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบ แบบแสดงความคิดเห็นที่มีต่อแบบฝึกทักษะการฟังแล้วนำผลมาวิเคราะห์ตามขั้นตอนที่กล่าวมาแล้ว ซึ่งทดลองสอนในชั่วโมงเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานสัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวมเวลาทั้งสิ้น 20 สัปดาห์

5. หลังการดำเนินการทดลอง

5.1 ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนภาษาอังกฤษ (Post-test) ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษก่อนการเรียน

5.2 ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนหลังการใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษ

การวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน

1. คำนวณค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่คะแนนเฉลี่ยและค่าร้อยละในการหาประสิทธิภาพของการใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษของแต่ละแบบฝึก

2. วิเคราะห์ประสิทธิภาพของการใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ 75/75 โดยใช้สูตร E1/E2 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ 2520)

3. เปรียบเทียบความสามารถทางภาษาอังกฤษก่อนการเรียนและผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างด้วยการใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษโดยใช้ t-test แบบจับคู่

4. ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษ โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำไปแปลความหมายค่าระดับตามเกณฑ์ของเบสต์ (Best, 1970)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน

1. การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ตามเกณฑ์ 75/75 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ 2520: 137-142) ผลจากการทดลองจากการเจาะจงกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน แสดงให้เห็นว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน ทำคะแนนจากแบบฝึกหัดทำแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษในชั้นทดลองภาคสนามมีค่าเท่ากับ 85.53 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 75 / 75 จึงสรุปได้ว่าแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพดีมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 1

2. เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังการทดลองใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร แสดงให้เห็นว่า คะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างทุกคนสูงขึ้นหลังการทำแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษทั้ง 5 บท โดยนักเรียนกลุ่มตัวอย่างหลังการใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษทั้ง 5 บทสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (sig. 0.000<0.05) ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 2

3. ผลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษทั้ง 5 บทเรียน แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีระดับความคิดเห็นต่อด้านเนื้อหาสูงสุด มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.94 รองลงมาคือ ด้านรูปแบบมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.82 และด้านกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.81 ตามลำดับ

จากการศึกษาระดับความคิดเห็นที่นักเรียนมีต่อแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษทั้ง 5 บท สรุปได้ว่า นักเรียนมีระดับความคิดเห็นต่อแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษ โดยเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.76-3.96 และมีค่าเฉลี่ยรวม 3.84 ($x = 3.87$, $S.D. = 0.46$) แสดงว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษอยู่ในระดับดี ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 3

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยสามารถสรุปผลได้ดังต่อไปนี้

1. แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.53 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75 และ 2.5 ขึ้นไป ซึ่งแสดงว่าแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพ ดีมาก

2. ความสามารถในการฟังของนักเรียนหลังการใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษสูงกว่าความสามารถในการฟังของนักเรียนก่อนการใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

นักเรียนมีความคิดเห็นต่อแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ย ($\bar{x}$) อยู่ระหว่าง 3.76-3.96 โดยมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยรวม 3.87 ($x = 3.87$, $S.D. = 0.46$) ดังนั้นแสดงว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.53 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนดไว้ร้อยละ 2.5 ขึ้นไป แสดงว่าแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ อยู่ในเกณฑ์ดีมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสาเหตุดังต่อไปนี้

1.1 แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นพัฒนาตามกระบวนการออกแบบเอกสารการสอน ซึ่งมีการกำหนดกรอบสาระเนื้อหาของสิ่งที่ต้องการเรียนในหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ทำให้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษสร้างขึ้นตรงกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียนจึงเป็นการสร้างแรงจูงใจในการเรียน ทำให้นักเรียนสนใจเรียนและปฏิบัติกิจกรรมการเรียนอย่างกระตือรือร้น ส่งผลให้ความสามารถในการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนสูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากถ้าผู้เรียนได้เรียนตามที่ตนเองสนใจและต้องการ จะทำให้ผู้เรียนมีความพร้อมและประสบผลสำเร็จมากขึ้น

1.2 นักเรียนมีโอกาสดูเรียนอย่างเป็นขั้นตอน 1) ก่อนทำการสอนนักเรียนสามารถจุดประสงค์การเรียนรู้ของบทเรียนได้ 2) นักเรียนได้ทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) เพื่อทดสอบว่า

นักเรียนมีความรู้ในเรื่องบทเรียนมากน้อยเพียงใด 3) การนำเสนอเนื้อหาไวยากรณ์ ผ่านการฟังภาษาอังกฤษบทเรียนโดยเริ่มจากการอธิบายตั้งแต่ระดับคำศัพท์จนถึงระดับประโยคและตัวอย่างการใช้อย่างชัดเจน 4) นักเรียนได้ทำแบบฝึกหัดจากเนื้อหาไวยากรณ์ที่เรียนในแบบฝึก

1.3 แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อเอื้อต่อการเรียนไวยากรณ์แบบธรรมชาติ คือมีการคัดเลือกสิ่งที่จะเรียนโดยพิจารณาตัวประเด็นไวยากรณ์ที่นักเรียนระดับชั้น ม.2 จะต้องรู้ และมีจุดเน้นของไวยากรณ์แต่ละบทพร้อมแบบฝึก ดังนั้นกิจกรรมในแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษจึงประกอบด้วยกิจกรรมที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนอย่างหลากหลาย เช่นการเติมช่องว่างข้อมูล การถ่ายโอนข้อมูล การจับคู่ภาพ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงและมีการถ่ายโอนข้อมูลจากทักษะหนึ่งไปยังอีกทักษะหนึ่ง เช่น ฟังข้อมูลแล้วเติมข้อความลงในตารางให้สมบูรณ์ ฟังข้อมูลแล้วกรอกแบบฟอร์ม ฟังข้อมูลแล้วจับคู่ อ่านเรื่องแล้วลำดับภาพ สำหรับรูปแบบการจัดกิจกรรมเน้นความหลากหลายตามความเหมาะสม นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมแบบกลุ่มย่อยและแบบร่วมมือกันทั้งชั้นเรียน

1.4 กิจกรรมในแบบฝึกทักษะการฟังมีหลากหลาย

2. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสาเหตุดังต่อไปนี้

แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการคัดเลือกกิจกรรมในการทำแบบฝึกทักษะการฟังซึ่งสอดคล้องกับไวยากรณ์ที่นักเรียนระดับชั้น ม.2 เรียนและแต่ละบทเรียนมีการเลือกไวยากรณ์ที่เหมาะสม มีการให้กฎเกณฑ์ตัวอย่างแบบฝึกจากควบคุมมากไปสู่แบบฝึกอิสระและการวัดผล กรอบการวัดผลก็เน้นการวัดไวยากรณ์ที่ผู้เรียนได้ศึกษาโดยผู้เรียนได้มีโอกาสตรวจสอบความรู้จากแบบทดสอบที่ตรงกับเนื้อหาที่เรียน

3. จากการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษทั้ง 5 บทพบว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี กล่าวคือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.76 – 3.96 และมีระดับความคิดเห็นโดยรวมเฉลี่ย 3.87 ($x = 3.86$, $S.D. = 0.46$) นักเรียนมีค่าความคิดเห็น โดยภาพรวมของบทเรียนอาจเนื่องมาจากแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษมีรูปแบบใหม่และทันสมัย มีคำสั่งและคำชี้แจงที่ชัดเจน เข้าใจง่าย นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและให้ความสนใจในการเรียนมากขึ้น ประกอบกับเนื้อหาที่เรียนเหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน ทั้งด้านเนื้อเรื่องและไวยากรณ์

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

- ควรจัดสอนในชั่วโมงกิจกรรม
- ควรจัดทำใบงานเชื่อมโยงกิจกรรมถ่ายโอนจากฟังไปสู่กิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน
- ควรจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนกล้าแสดงออกเช่น บทสนทนาการแสดงความคิดเห็น และการให้เหตุผลกับเจ้าของภาษาในสถานการณ์จริง เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ภาษา กับเจ้าของภาษาจริง
- ควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองโดยใช้ สื่อ offline เช่น C.D แบบฝึกหัด ภาษาอังกฤษ และใบงานที่ชัดเจน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับสภาพจริงของนักเรียน
- ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานที่ใช้การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงอย่างต่อเนื่อง
- ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ โดยการแยกทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของแต่ละทักษะหลังการใช้แบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษด้านต่างๆ
- ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษในระดับชั้นต่าง ๆ โดยการปรับระดับภาษาและข้อมูลให้สอดคล้องกับระดับชั้นของผู้เรียนและเป็นทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กมลทิพย์ เศรษฐมัลย์. ระดับความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.

วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530
กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539. กรุงเทพฯ: คุรุสภา, 2539.

กฤษฎี ชื่นชมน้อย. “ปัญหาการสอนฟังภาษาอังกฤษของครูในโรงเรียนคาทอลิกระดับมัธยมศึกษา สังกัด

อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2538

กุลยา เบญจกาญจน์. การสอนไวยากรณ์เพื่อการสื่อสาร. มิตรครู 29, 5 (มีนาคม 2530): 22-25

- คณินิจ อาจนรงค์. “การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 2 วิทยาลัยเกษตรกรรมราชบุรี โดยการใช้วีดิโอเทปกับการ
ใช้เทปบันทึกเสียงเป็นสื่อช่วยสอน.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอน
ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2533.
- จุฑารัตน์ เจริญสินธุ์. “การใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.”
วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. ระบบการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2520.
- _____ . กระบวนการผลิตชุดการสอนแผนจุฬา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์, 2523.
- บำรุง ไตรรัตน์. การออกแบบงานวิจัยสาขาภาษาศาสตร์ประยุกต์. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2534.
- พิรุณ จันทวาส. “ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังเพื่อระบุจุดมุ่งหมายของผู้พูด ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนผางจีนูปถัมภ์ จังหวัดเชียงใหม่.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2534.
- ยุดา รักไทย. คนฉลาดฟัง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ บริษัทเอ็กซ์เปอร์เน็ท จำกัด, 2542.
- ศิริพร ฉันทานนท์. “ข้อคำนึงบางประการในการสอนทักษะฟังภาษาอังกฤษ.” สารพัฒนาหลักสูตร. 10, 102
(กันยายน 2533): 9-10
- ศิริรักษ์ ทังหะกุลธร. “การพัฒนาสื่อเสริมทักษะการฟังด้วยตนเองเกี่ยวกับเรื่องในท้องถิ่นของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคงทองวิทยา จังหวัดนครปฐม.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร,
2544.
- สุพาณี วรรณการ. เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ การสอนภาษาอังกฤษ ปี 2000. นครปฐม.
สำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2543.
- สมิตรา อังวัฒนกุล. ก กิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2535. ข วิธีการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

ภาษาต่างประเทศ

- Anderson, Anne, and Tony Lynch. Listening. Hong Kong : Oxford University Press, 1983.
- Barker, Larry L. Communication. New Jersey : Prentice - Hall Inc., 1981.
- Boland, Joseph Francis. “Communication Through Listening and Public Speaking,” Dissertation
Abstracts International 42, 3 (1981) : 911 – A.

- Brown, Gillian. "Twenty – five years of Teaching Listening Comprehension." English Teaching Forum 23 (October 1987) : 11-15.
- Brown, Gillian, and George Yule. "Teaching listening comprehension" Teaching the Spoken Language. Cambridge: Cambridge University Press, 1983.
- Deboer, Wanda Aileen. "The Listening Aspect of Interpersonal Communication." Dissertation Abstracts International 43, 09 : 1828 – A.
- Harmer, J. The Practice of English Language Teaching. London : Longman Group Limited, 1983.
- Heaton, James B. Classroom Testing. London : London Group Ltd., 1990.
- Hymes, D.H. "On Communicative Competence." In The Communicative Approach to Language Teaching, 180 – 182. London : Oxford University Press, 1981.
- Kalivoda, T.B. "Learning to Listen – what can be done." English Teaching Forum 28 (December 1980) : 2 – 7.
- Littlewood, William. Communicative Language Teaching. London : Cambridge University Press, 1990.
- Nation, Paul. "Listening Techniques for a Comprehension Approach to Language Learning." English Teaching Forum 23 (October 1985) : 17 – 19.
- Neymeyer, D.E. "Assessing the Effects of Systematic Listening Comprehension Practice On the Language Proficiency of Fifty Quarter German Students." Dissertation Abstracts International 43 (May 1983) : 3575 – A.
- Rankin, Paul T. "The Importance of Listening Ability." English Journal 18 (October 1982) : 523 – 630.
- Rivers, Wilga M., and Mary S. Temperley. "Hearing and Comprehending." English Teaching Forum 8 (October 1980) : 16-19.
- _____. A practical guide to the teaching of English as a second or foreign language. New York : Oxford University Press, 1978.
- Underwood, Mary. Teaching Listening. 5th ed. New York : Longman, 1993.
- Ur, Penny. Teaching Listening Comprehension. Cambridge : Cambridge University Press, 1989.
- Yanus, Noor Azliza. Preparing and Using Aids for English Language Teaching. Kuala Lumpur : Oxford University Press, 1985.